

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Vår dato: 05.11.2024

Deres dato:

Deres ref.:

Sak 4/2024 Reguleringsmøtet – Bivdu`s forslag til Sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter med hjemmelslengde i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2025.

Fiskeridepartementet og Fiskeridirektøren (fiskeriforvaltningen) har for fjerde året på rad – også i denne sak – ikke gitt Bivdu¹ konsultasjon i saken som angår fisker i sjøsamiske områder slik Sameloven² tilsier. Forvaltningen praksis kan for Bivdu synes som om myndighetene nektet å konsulter med Bivdu for derigjennom å slippe å gi innsyn i fiskerisaker som angår samiske fiskere, deres familie og deres samfunn. Dette har ført til en uholdbar situasjon for Bivdu som får begrensa sin mulighet til å ivareta sjøsamenes kulturelle og økonomiske hverdag, som igjen skaper uvisshet hos folk.

Bivdu mener at statens manglende evne til å konsultere med Bivdu er et brudd på folkeretten og menneskerettigheter til befolkningen i de sjøsamiske områdene. Bivdu ser svært alvorlig på manglende konsultasjoner i denne saken, da det her er snakk om sammenslåing av kvoter for under 11 meter og fjerning av båter i en flåtegruppe som er helt dominerende i samiske kyst- og fjordområder. Saken er m.a.o. dyptgripende for alle som bor i disse områdene da den rokker ved befolkningens levesett, kultur, tradisjon og økonomi.

I tillegg til brudd på sjøsamenes menneskerettigheter så følger forvaltningen heller ikke norsk lov, der en i denne sak også gjør brudd på utredningsinstruksen som tilsier de som blir berørt av et forvaltningsvedtak også skal involveres i prosessen som fører til vedtaket. Dette gjelder i høyeste grad denne saken som går ut på å fjerne båter og fiskekoter ved en sammenslåing av kvoter for fartøy under 11 meter med hjemmelslengde i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62° N, og deretter ta bort båten.

¹ Fiskeriorganisasjon som representant fiskerne (rettighetshavere) i sjøsamiske områder i Norge.

² Jf. Sameloven: LOV 1987-06-12 nr 56, § 4.2 Konsultasjoner.

Statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner er etter sameloven pålagt å konsultere med samer eller de som representerer samiske interesser, i alle saker som angår, og/eller kan innvirke på samer og de som bor i sjøsamiske områder vs. kultur, næring, språk og samfunn.

I konsultasjonsprosessen inngår også plikt til å gi full informasjon om relevante forhold, noe Bivdu ikke fått i denne saken. Minner også om at manglende konsultasjon er et pågående brudd på menneskerettighetene, samt mangelfull forvaltning som medføre ugyldig vedtak i saken.

Dette tiltaket vil på sikt medføre til en ukontrollert reduksjon av de lokale fiskefartøy og salg av fiskerettigheter ut av sjøsamiske områder.

Det kan også nevnes at båtene under 11 meter som blir borte er den eneste flåtegruppen som har en lovfestet rett til fiske i sjøsamiske områder (jf. St.prop. 70L (2011-2012 og Deltakerloven § 21, siste ledd). En sammenslåing av kvoter og et redusert antall fiskebåter i samiske områder er forhold som ikke omtalt eller synliggjort i Fiskeridirektørens forslag. Imidlertid kan en ut fra det som er beskrevet i saken se at den lovfestede rettigheten i Deltakerloven vil forsvinne ut av samiske da det ikke er tilstrekkelig økonomi i området til å beholde verken kvotene eller båtene.

I saksfremlegget i sak 4/2024 kan en også konstatere at direktøren ikke har varslet eller involvert samiske interesser, ei heller er det tatt med noen drøftinger eller vurderinger som gir innsikt i hvordan sammenslåingsordningen best kan sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur og næring, slik Havresursloven § 7 g, legger til rette for.

Bivdu innspill til Reguleringsmøtet - saksfremstillingen.

Bivdu anser at sak 4/2024 på Reguleringsmøtet den 6. – 7. november d.å. innehar så store mangler og svakheter - i vurdering av samiske fiskeriinteresser- at den ikke kan behandle på dette Reguleringsmøtet og må derfor utsettes.

Før saken fremmes på nytt må den tilfredsstillende det folkerettslige krav til konsultasjon og medvirkning oppfylles (Jf. SP 27 og ILO-konvensjonen 169). I tillegg må følgende være oppfylt:

Bivdus prinsippvedtak:

- Bivdu går inn for at befolkningen i sjøsamiske områder har rett til å fiske uten at det stilles økonomiske krav, samt at retten til fiske lar seg gjøre å leve av.
- Bivdu vil konsultere med statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter i denne sak før vedtak treffes og iverksettes.
- Forvaltningen må utrede og synliggjøre hvordan de foreslåtte tiltakene vil påvirke økosystemet i de nære kystområdene, og her spesielt forholdene i fjordene.
- Forvaltningen må utrede og synliggjøre hvordan de foreslåtte tiltakene vil påvirke og sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur og næring.
- Ingen båter over 15 meter / 25 BRT skal fiske innenfor vedtatte fjordlinjer.

Bivdu innspill til Reguleringsmøtet i sak 4/2024.

- Reguleringsmøtes i november 2004 realitetsbehandler ikke sak 4/2024
Sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter med hjemmelslengde i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2025.

Før saken tas opp til ny behandling i Reguleringsmøtet må bl.a. følgende emner utredes og grunngis:

- Samiske kultur- og næringsinteresser må utredes, vurderes og inkorporert i saken.
- Sametinget som politisk organ og Bivdu som næringsorganisasjon for rettighetshaverne (fiskerne) i sjøsamiske områder skal:
 - o Delta i utforming, drøftet og ha rimelig god tid til å gjennomgå og behandle en eventuell sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter med hjemmelslengde i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62° N.

- Fiskeridepartement og Fiskeridirektoratet skal i denne saken konsultere med både Sametinget og Bivdu før saken behandles offentlig.
- Saken må utredes og behandles slik at urfolksperspektivet blir ivaretatt, og at en ikke bryter norsk og internasjonal rett i behandling av saken.

Mvh. Inge Arne Eriksen, leder i Bivdu